

Provtagningsanvisning Calcium och Calcium/Kreatinin (kvot) tU-, U- Instruktion - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Titel: Provtagningsanvisning Calcium och Calcium/Kreatinin (kvot) tU-, U-	Dokumentkategori: Instruktion	Omfattning: Hälso- och sjukvård Region Gävleborg
Dokumentägare: Vårdenhetschef KKTm Norra Hälsingland	Dokumentansvarig: Kvalitetssamordnare KKL	Beslutsinstans: Vårdenhetschef KKTm Norra Hälsingland
Diarienummer: Ej tillämpligt		Datum för översyn: Se giltigt t.o.m.

tU-Calcium U-Calcium/Kreatinin (kvot)

Remiss	Beställning via Cosmic eller LabPortalen. Sökväg Cosmic: Kemi → Njure, elektrolyter. Alt. hittas via sökfunktionen. Reservrutin: Pappersremiss (Remiss 1 Bassortiment, Laboratoriemedicin Region Gävleborg) OBS! Vid urinsamling ska insamlingstid och dygnsvolym anges på remissen.
Provtagning	<u>Stickprov (för U-Calcium/Kreatinin (kvot))</u> Fyll upp till 8 mL urin, i 10 mL plaströr av morgonurin (rekommenderat) eller stickprov från annan tid på dygnet. OBS! Ange INTE urinvolum på remissen. Rund botten skruvlock 10 ml Artnr i Proceedo: 1159356 Tillverkarens artikelnr: 62.610.201 Vakuumsrör Vacutainer Urin 6ml beige utan tillsats Artnr i Proceedo: 210517 Tillverkarens artikelnr: 368501 <u>Dygnsinsamling (för tU-Calcium)</u> För information om insamling, se <i>Patientinformation</i>. Insamling sker med tillsats av 20 mL HCL (6 mol/L). Dunk med urinsamling lämnas till vårdgivare/provinlämning samma dag som urinsamlingen är klar. Vid mottagande av insamling: Fyll upp till 8 mL urin, i 10 mL plaströr (se ovan) av välblandad dygnsmängd med tillsats av HCL. OBS! Ange dygnsmängd (volym i mL) på remissen. Om endast ett representativt rör från en dygnsinsamling skickas till lab måste dygnsvolym och provtagningstid anges i remissen. Om dygnsmängd ej kan samlas bör i stället kvot beställas.

Instruktion

Dokumentnamn: Provtagningsanvisning Calcium och Calcium/Kreatinin (kvot) tU-, U- Instruktion - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

3(4)

Dokument ID: 09-955639

Giltigt t.o.m.: 2027-09-30

Revisionsnr: 1

Förvaring/transport	Prov hållbart: 2 dygn i rumstemperatur 4 dygn i kyl Vid längre tids förvaring fryses provet i -20°C. Frysta prover skickas fryst.														
Analyserande laboratorium	Enheten för Klinisk kemi och transfusionsmedicin i Gävle, Hudiksvall och Bollnäs.														
Referensintervall	Gäller vid normal kost <u>U-Calcium/Kreatinin-kvot:</u> <table> <tr><td><1 år:</td><td><1,5</td></tr> <tr><td>1 -2 år:</td><td><1,2</td></tr> <tr><td>2-5 år:</td><td><1,0</td></tr> <tr><td>5-10 år:</td><td><0,7</td></tr> <tr><td>10-18 år:</td><td><0,6</td></tr> <tr><td>>18 år:</td><td><0,57</td></tr> </table> <u>tU-Calcium</u> <table> <tr><td>> 18 år:</td><td><0,1 mmol/kg kroppsvikt./d</td></tr> </table>	<1 år:	<1,5	1 -2 år:	<1,2	2-5 år:	<1,0	5-10 år:	<0,7	10-18 år:	<0,6	>18 år:	<0,57	> 18 år:	<0,1 mmol/kg kroppsvikt./d
<1 år:	<1,5														
1 -2 år:	<1,2														
2-5 år:	<1,0														
5-10 år:	<0,7														
10-18 år:	<0,6														
>18 år:	<0,57														
> 18 år:	<0,1 mmol/kg kroppsvikt./d														
Svarstid	Dagligen														
Ackrediterad	U-Calcium samt tU-Calcium: Ja U-Calcium/Kreatinin (kvot): Nej														
Efterbeställning	U-Calcium/Kreatinin (kvot) kan i undantagsfall efterbeställas inom 4 timmar														
Patientinformation	Se Samla urin i ett dygn, information till patient Laboratoriemedicin (02-45498)														
Biobanksprov	Nej														
Kommentarer/övrig upplysning	Kostberoende														
Medicinsk bakgrund/indikation	<u>Indikation:</u> Mätning av kalciumutsöndring i urin är indicerad vid differentialdiagnostik av hyperkalcemi, för att särskilja primär hyperparathyroidism från familjär hypokalcierisk hyperkalcemi samt vid utredning av kalciumbaserade njurstenar. Kalciumutsöndring i urin beror på fritt kalcium i plasma och clearance i njurar - parathormon (PTH) ökar tubulär reabsorption av kalcium. Dygnssamling vid två tillfällen är referensmetod för diagnostiskt syfte men stickprov med kalcium/kreatinin-kvot kan användas														

Instruktion

Dokumentnamn: Provtagningsanvisning Calcium och Calcium/Kreatinin (kvot) tU-, U- Instruktion - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

4(4)

Dokument ID: 09-955639

Giltigt t.o.m.: 2027-09-30

Revisionsnr: 1

Medicinsk bakgrund/indikation, forts.	vid barn eller vuxna som har begränsad kontroll av miktions. Vid avvikande kalcium/kreatinin-kvot från stickprov bör resultat bekräftas med dygnssamling. Utsöndringen är kost- och könsberoende, där framför allt ökat natrium- eller proteinintag ökar kalciumutsöndringen. Förhöjd utsöndring ses vid hyperkalcemi (t.ex. p.g.a. osteoporos, hyperparatyreodism, vitamin D-intoxikation, skelettmetastaser, myelom), men kan även ses vid normalt plasmakalcium antingen p.g.a. ökat upptag i tarmen eller minskad möjlighet till resorption i njurar. Sänkt utsöndring i urinen vid tillstånd som ger hypokalcemi. Ökad kalciumutsöndring i urin är en av de främsta riskfaktorerna för urinvägskonkrement.
---------------------------------------	--

Kommunikation och implementering

Dokumentet finns publicerat på samlad sida för provtagningsanvisningar på Samverkanswebben ([Provtagningsanvisningar - Region Gävleborg](#)).

Vid innehållsmässiga ändringar utses också kvalitetssamordnare inom hälso- och sjukvården som extra uppföljare för dokumentet och ansvarar för att uppdateringarna kommuniceras inom berörda verksamhetsområden.

Medverkande och granskare

Dokumentet är framtaget i samarbete med och granskat av metodansvarig och medicinskt ansvarig för metoden.

Senaste revideringar

Datum	Revisionsnr	Ändring
2026-09-24	1	Nytt dokument anpassat utifrån uppdaterad dokumentstyrning, ersätter dok 09-64059 som arkiveras. Tillägg av analys U-Calcium/Kreatinin (kvot) och anpassat innehåll efter detta. Förtydligat vilka uppgifter som krävs på remiss vid urinsamling. Uppdaterat provrör. Uppdaterat referensintervall för tU-Calcium. Uppdaterat medicinsk bakgrund. Mindre redaktionella ändringar utan påverkan på innehåll.